

**METODICKÝ POKYN
MINISTERSTVA PÔDOHOSPODÁRSTVA SR
č. 1900/2009-930**

**k nariadeniu vlády SR č. 20/2009 Z. z. o podmienkach poskytovania
podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb v znení nariadenia
vlády SR č. 155/2009 Z. z.**

Ministerstvo pôdohospodárstva SR (ďalej len „ministerstvo“) v zmysle § 3 ods. 2 písm. b) zákona č. 543/2007 Z. z. a za účelom jednotného výkladu ustanovení nariadenia vlády SR č. 20/2009 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb v znení nariadenia vlády SR č. 155/2009 Z. z. (ďalej len „nariadenie vlády č. 20/2009“) vydáva tento metodický pokyn:

Čl. 1

Výklad jednotlivých ustanovení nariadenia vlády č. 20/2009

K §1

Predmet

- (1) V §1 sa ustanovuje predmet nariadenia, ktorým je úprava poskytovania
- jednotnej platby na plochu (ďalej len „platba SAPS“),
 - platby na pestovanie energetických plodín (ďalej len „platba EP“),
 - osobitnej platby na cukor (ďalej len „platba na cukor“),
 - osobitnej platby na ovocie a zeleninu (ďalej len „platba OZ“),
 - prechodnej platby na rajčiaky (ďalej len „platba na rajčiaky“)
- v podmienkach Slovenskej republiky.

(2) Žiadateľom o priame platby podľa nariadenie vlády č. 20/2009 môže byť akákoľvek fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku činnosť na území Slovenskej republiky (ďalej len „žiadateľ“).

K §2

Jednotná platba na plochu

(1) Platba SAPS sa poskytuje na žiadateľom využívanú výmeru poľnohospodárskej pôdy, ktorá je evidovaná v evidencii pôdných blokov a dielov pôdných blokov (LPIS).

(2) Oprávnenou poľnohospodárskou pôdou pre poskytnutie platby SAPS je poľnohospodárska pôda, ktorá

a) bola udržiavaná v dobrom poľnohospodárskom stave k 30. júnu 2003. Dobrý poľnohospodársky stav sa posudzuje na základe ortofotomáp používaných pri tvorbe LPIS. Za plochy ktoré neboli v dobrom poľnohospodárskom stave je možné považovať plochy, ktoré vyžadovali rekultiváciu (napr. po odstránení výstavby), plochy, na ktorých bol podstatne rozšírený nálet, dreviny a podobne. Plochy, ktoré identifikuje v procese kontroly Pôdohospodárska platobná agentúra (ďalej len „agentúra“) ako nespôsobilé pre poskytnutie priamych platieb, sú vedené v LPIS ako samostatné diely,

b) dosahuje výmeru najmenej 1 ha užíwanej poľnohospodárskej pôdy na podanie žiadosti, zloženej zo súvislých plôch v dieli jednej kultúry (druhu pozemku), pričom každá

súvislá plocha v dieli jednej kultúry má minimálnu výmeru 0,3 ha. Pod pojmom kultúra sa rozumie orná pôda (OP), trvalé trávne porasty - lúky a pasienky (TTP), vinice (VIN), chmeľnice (CH), ovocné sady (SAD) a záhrady (ZAH). V žiadosti sa uvádza aktuálna kultúra súvislých plôch poľnohospodárskej pôdy za každý diel. V prípade, ak sa na dieli nachádza viac súvislých plôch rôznych kultúr, táto skutočnosť sa zaznačí do žiadosti a pre každú súvislú plochu jednej kultúry sa uvedie užívaná výmera. Pri hospodárení na terase sa susedné terasy oddelené svahom považujú za súvislú plochu. Deklarovanú parcelu poľnohospodárskej pôdy musí mať žiadateľ k dispozícii najneskôr k 15. máju, resp. v prípade platného doplnenia žiadosti ku dňu podania návrhu na doplnenie žiadosti,

c) má viditeľne označené a vymedzené hranice, ak nie je prirodzene ohraničená. V teréne musí byť jednoznačne vymedzená plocha, ktorú žiadateľ užíva. Vymedzenie môže byť zrejmé z prirodzených hraníc ako napr. cesta, prípadne hranicu využívania vymedzuje druh pozemku alebo osiate plodiny. V prípade, ak nie je prirodzené vymedzenie hranice využívania (príkladom je situácia ak je diel užívaný viacerými žiadateľmi a zároveň rovnakej kultúry (TTP, trvalé kultúry a pod.) alebo rovnakej plodiny v prípade ornej pôdy), je nutné zabezpečiť pevné vymedzenie hraníc. Nedodržanie tejto podmienky má vplyv na poskytnutie priamych platieb,

d) je v prípade pestovania konopy osiata odrodami konopy siatej oprávnenými na poskytnutie priamych platieb. Odrody konope oprávnené na poskytnutie priamych platieb sa uvádzajú v „Spoločnom katalógu odrôd druhov poľnohospodárskych rastlín“ 15. marca kalendárneho roka, za ktorý sa poskytne podpora, a ktoré sa uverejnia v súlade s čl. 17 smernice 2002/53/ES, s výnimkou odrôd Finola a Tiborszallasi.

Odrody konope oprávnené na poskytnutie priamych platieb:

Asso, Beniko, Białobrzaskie, Cannakomp, Carma, Carmagnola, Chamaeleon, Codimono, Delta-Ilosa, Delta-405, Denise, Dioica 88, Epsilon 68, Fedora 17, Felina 32, Felina 34, Ferimon, Fibranova, Fibrimon 24, Fibrimor, Fibroseed,

Futura 75, Kompolti, Kompolti hibrid TC, Lipko, Lovrin 110, Moniseed, Monoica, Multiseed, Red petiole, Santhica 23, Santhica 27, Santhica 70, Silesia, Silvana, Szarvasi, Tygra, Uniko B, Uso-31.

K §3

Platba na pestovanie energetických plodín – výklad pojmov

(1) Energetickými plodinami sa rozumujú akékoľvek plodiny, ktoré sa primárne použijú na výrobu energetických produktov.

(2) Energetickým produktom sa rozumujú

- a) produkty považované za biopalivá podľa čl. 2 Smernice 2003/30/ES,
- b) elektrická a tepelná energia vyrobená z biomasy.

Uvedené energetické produkty predstavujú konečné využitie.

(3) Prvým spracovateľom je akýkoľvek užívateľ plodín (okrem žiadateľov používajúcich suroviny vo vlastnom podniku), ktorý vykoná ich prvé spracovanie s cieľom získania jedného alebo viacerých energetických produktov. Prvým spracovaním sa rozumie proces transformácie energetickej plodiny priamo na energetický produkt alebo medziprodukt, z ktorého sa získa ďalším spracovaním energetický produkt.

(4) Nákupcom je akákoľvek osoba uzatvárajúca zmluvu so žiadateľom, ktorá na svoj účet nakupuje energetické plodiny a dodáva ich prvému spracovateľovi na účely výroby energetických produktov.

K §3 ods. 1 Výmera

(1) Platba EP sa poskytuje na plochu energetickej plodiny, ktorá je osiata (vysadená) na najmenej 0,3 ha súvislej plochy v jednom diele pôdneho bloku, pri splnení všetkých podmienok podpory.

(2) Poľnohospodárska pôda deklarovaná pre účely platby musí byť registrovaná v evidencii pôdnych blokov podľa § 7 ods. 1 písm. i) zákona č. 543/2007 Z. z..

K § 3 ods. 2 písm. a), ods. 3 a 4 písm. a) a ods. 9 a 10 Postup žiadateľa – dodávateľa pre získanie nároku na platbu EP

(1) Žiadateľovi (dodávateľovi energetických plodín) sa platba EP poskytuje ak uzavrel (dodávateľskú) zmluvu s prvým spracovateľom alebo nákupcom, ktorý je uvedený v zozname schválených prevádzkovateľov pre príslušný kalendárny rok, ktorý ministerstvo zverejňuje do 15. decembra predchádzajúceho kalendárneho roka vo Vestníku Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „vestník“). Platba EP sa poskytuje žiadateľovi najviac na výmeru, ktorá je predmetom zmluvy.

(2) Zmluva medzi žiadateľom a prvým spracovateľom alebo nákupcom podľa § 3 ods. 2 písm. a) musí v súlade s čl. 25 ods. 4 nariadenia Komisie č. 1973/2004 v platnom znení obsahovať nasledovné náležitosti

- a) mená a adresy zmluvných strán,
- b) dĺžka trvania zmluvy,
- c) druhy príslušných surovín a plochu vysadenú každým z týchto druhov,
- d) všetky podmienky týkajúce sa dodávky predpokladaných množstiev surovín,
- e) záväzok poľnohospodára splniť si svoju povinnosť podľa článku 27 ods. 1 (rozumej dodanie minimálneho množstva energetickej plodiny),
- f) záväzok prvého spracovateľa alebo nákupcu, že suroviny použije v súlade s touto kapitolou (kapitola 8 – Podpora na energetické plodiny, rozumej najmä použitie surovín).

(3) Okrem uvedených náležitostí musí zmluva obsahovať

- a) rok zberu energetickej plodiny,
- b) názov a adresu príslušného orgánu členského štátu Európskej únie, nákupcu alebo prvého spracovateľa, ak je zmluva uzavretá s prvým spracovateľom alebo nákupcom z iného členského štátu Európskej únie.

(4) Zmluva predkladaná žiadateľom agentúre musí byť vyhotovená v slovenskom jazyku. Predkladá sa originál, alebo overená fotokópia.

(5) Zmluva na pestovanie energetických plodín musí byť uzavretá osobitne od zmluvy na iné použitie.

(6) Pre splnenie nároku na platbu EP musí žiadateľ dodať požadovaný objem energetických plodín prvému spracovateľovi alebo nákupcovi, s ktorým má uzatvorenú zmluvu (§ 3 ods. 4 písm. a). Prvý spracovateľ alebo nákupca vystaví žiadateľovi „potvrdenie o dodaní“ po dodaní energetickej plodiny.

(7) Potvrdenie o dodaní energetických plodín vydáva prvý spracovateľ alebo nákupca a obsahuje najmenej

- a) dátum dodania,
- b) dodané množstvo energetických plodín osobitne za každú plodinu, ak žiadateľ dodal viacero druhov plodín,
- c) podpis žiadateľa a označenie a podpis osoby, ktorá koná za prvého spracovateľa alebo nákupcu.

(8) Potvrdenie o dodaní energetických plodín žiadateľ predkladá najneskôr do 28. februára nasledujúceho kalendárneho roka. Žiadateľ je zároveň povinný toto potvrdenie predložiť agentúre v uvedenom termíne vždy do pätnástich pracovných dní odo dňa dodania energetických plodín. Toto potvrdenie je prílohou žiadosti, platba EP sa žiadateľovi poskytuje až po predložení potvrdení na množstvo zodpovedajúce násobku referenčného výnosu za každú plodinu s výmerou zo zmluvy. Potvrdenia predložené po konečnej lehote sa nebudú brať do úvahy.

K § 3 ods. 2 písm. b), ods. 4 písm. b) a ods. 11 a 12

Postup žiadateľa – samospracovateľa pre získanie nároku na platbu EP

(1) Žiadateľ (samospracovateľ energetických plodín) namiesto predloženia zmluvy sa zaviaže, že ich sám spracuje podľa osobitného predpisu a za týmto účelom vystaví písomné vyhlásenie, že ich sám použije v súlade s osobitným predpisom (čl. 33 ods. 2 nariadenia Komisie č. 1973/2004 v platnom znení) – ďalej len „vyhlásenie“ (vyhlásenie je súčasťou formulára žiadosti).

(2) Osobitný predpis (čl. 33 ods. 1 nariadenia Komisie č. 1973/2004 v platnom znení) upravuje vlastné použitie energetických plodín tak, že žiadateľ môže

- a) použiť zozbierané krátko rotačné lesné dreviny patriace pod položku ex 0602 90 41 alebo všetky obilniny, alebo olejninu patriace pod kódy KN 1201 00 90, 1205 10 90, 1205 90 00, 1206 00 91 a 1206 00 99 ako palivá na vykurovanie svojho poľnohospodárskeho podniku alebo na výrobu energie alebo biopalív vo svojom podniku,
- b) spracovať všetky zozbierané suroviny na bioplyn patriaci pod kód KN 2711 29 00 vo svojom poľnohospodárskom podniku.

(3) Písomné vyhlásenie obsahuje najmä

- a) suroviny (plodiny) a plochu vysadenú každou plodinou,
- b) predpokladaný rok prvého zberu (ak ide o viacročné plodiny),
- c) záväzok žiadateľa priamo použiť alebo spracovať suroviny, najneskôr do 31. júla v druhom roku nasledujúcom po roku zberu,
- d) zamýšľané konečné použitie suroviny.

(4) Žiadateľ po zbere plodiny vystaví formou čestného vyhlásenia „vyhlásenie o zbere požadovaného objemu energetických plodín“ - ďalej len „vyhlásenie o zbere“ (§ 3, ods. 11 nariadenia vlády č. 20/2009).

(5) Vyhlásenie o zbere sa predkladá za každú plodinu osobitne a predkladá sa do pätnástich dní od skončenia zberu príslušnej plodiny. V prípade ak zber nastane až v ďalšom roku vyhlásenie sa predkladá ku žiadosti za nasledujúci rok.

(6) Vyhlásenie o zbere obsahuje

- a) termín zberu,
- b) skutočne zozberané množstvo plodiny.

(7) Žiadateľ (samospracovateľ energetických plodín) predkladá agentúre písomné hlásenie o množstve a druhu energetického produktu do 31. augusta kalendárneho roka za predchádzajúci rok.

K § 3 ods. 5

Požadovaný objem energetických plodín

(1) Požadovaným objemom pre získanie platby EP je objem zodpovedajúci súčinnu výmery energetickej plodiny a reprezentatívneho výnosu. Požadovaný objem sa sleduje za každú plodinu osobitne.

(2) Reprezentatívnym výnosom sa rozumie minimálna hektárová úroda (t/ha) potrebná pre splnenie podmienky.

(3) Reprezentatívne výnosy pre jednotlivé energetické plodiny sa uverejňujú každoročne vo vestníku.

K § 3 ods. 6

Viacročné plodiny

(1) Osobitný postup sa uplatňuje v prípade ak ide o viacročné plodiny (dvoj a viacročné). V prípade jednoročných plodín sa platba EP poskytuje len ak žiadateľ za príslušný rok predloží potvrdenie o dodaní alebo vyhlásenie o zbere. V prípade viacročných plodín to možné nie je a preto sa platba poskytuje aj bez predloženia potvrdenia o dodaní alebo vyhlásenia o zbere. Žiadateľ tieto doklady predkladá až v roku zberu (ako je uvedené v zmluve alebo vyhlásení podľa § 3 ods. 2 psím. b.).

(2) V prípade, ak tak neurobí, bude povinný vrátiť poskytnuté platby EP.

K § 3 ods. 7

Zmena a zrušenie zmluvy

(1) V prípade mimoriadnych okolností alebo z dôvodu vyššej moci, ak žiadateľ informuje agentúru, že vzhľadom na mimoriadne okolnosti nie je schopný dodať všetky suroviny alebo časť surovín stanovených v zmluve, môže agentúra po predložení dostatočných dôkazov o takýchto mimoriadnych okolnostiach povoliť úpravy množstiev, ktoré sa majú dodať nákupcovi alebo prvému spracovateľovi.

(2) Zmenu alebo zrušenie zmluvy však možno povoliť len na základe písomnej žiadosti žiadateľa.

K § 4 ods. 1 a 2 **Schvaľovanie spracovateľov alebo nákupcov**

(1) V Slovenskej republike sa od roku 2008 využíva systém schvaľovania prvých spracovateľov alebo nákupcov podľa čl. 37 nariadenia Komisie (ES) č. 1973/2004 v platnom znení, ktorý je alternatívou k systému zábezpek.

(2) Prvý spracovateľ alebo nákupca, ktorý má záujem participovať na schéme podpory na energetické plodiny je oprávnený požiadať o zapísanie do zoznamu schválených prevádzkovateľov. Žiadosti o zaradenie do zoznamu je možné podávať na základe výzvy „Sekcie organizácie trhu“ agentúry.

(3) Zoznam schválených spracovateľov alebo nákupcov sa zverejňuje vo vestníku ministerstva do 15. decembra predchádzajúceho kalendárneho roka. Zoznam platí pre príslušný kalendárny rok a nie je možné ho pre príslušný rok meniť ani dopĺňať.

(4) V prípade, ak žiadateľ uzatvorí zmluvu s prvým spracovateľom alebo nákupcom, ktorý nie je zaradený na zozname schválených spracovateľov, nebude mu podpora priznaná.

(5) Agentúra pri schvaľovaní prvých spracovateľov alebo nákupcov postupuje podľa nariadenia Komisie (ES) č. 1973/2004 v platnom znení.

(6) V prípade, ak je už prvý spracovateľ alebo nákupca zaradený na zozname schválených prevádzkovateľov (a nebol z neho vyčiarknutý podľa § 4 ods. 5 nariadenia vlády č. 20/2009) zostáva na zozname aj pre ďalší kalendárny rok, ak nepožiadá v termíne zverejnenom vo výzve agentúry o vyňatie zo zoznamu.

(7) V prípade, ak žiadateľ uzavrel zmluvu s prvým spracovateľom alebo nákupcom z iného členského štátu Európskej únie, prvý spracovateľ alebo nákupca sa neriadi nariadením vlády č. 20/2009, ale je povinný dodržiavať povinnosti voči príslušnému orgánu dotknutého členského štátu (zloženie zábezpeky alebo schválenie prevádzkovateľa). V prípade, ak prvý spracovateľ alebo nákupca tieto povinnosti nedodrží, stráca žiadateľ nárok na platbu EP.

K § 4 ods. 3 **Povinnosti prvého spracovateľa alebo nákupcu**

(1) Prvý spracovateľ alebo nákupca so sídlom v Slovenskej republike je povinný (podľa § 4 ods. 3 písm. a) nariadenia vlády č. 20/2009 Z. z.) predložiť do 15. mája príslušného kalendárneho roka agentúre, „Sekcii organizácie trhu“ zmluvu so žiadateľom. Prvý spracovateľ alebo nákupca je povinný predložiť zmluvy so všetkými žiadateľmi, vrátane žiadateľov z iných členských štátov Európskej únie (čl. 34, ods.1 nariadenia Komisie č. 1973/2004).

(2) Prvý spracovateľ alebo nákupca so sídlom v Slovenskej republike je povinný do 28. februára nasledujúceho kalendárneho roka oznamovať agentúre jedenkrát mesačne od prvého dodania energetických plodín skutočnosti podľa osobitného predpisu (čl. 34, ods. 3

nariadenia Komisie č. 1973/2004), v prípade nákupu surovín z inej členskej krajiny aj po tomto termíne.

(3) Prvým dodaním sa rozumie prvá dodávka energetických plodín od ľubovlného žiadateľa. Prvé oznámenie sa predkladá najneskôr do 1 mesiaca od prvého dodania. S ohľadom na skutočnosť, že schéma platby na pestovanie energetických plodín je permanentná, čo znamená, že dodávky energetických plodín prebiehajú celoročne, prvý spracovateľ alebo nákupca predkladajú oznámenie permanentne jedenkrát mesačne po prvom dodaní (bez ohľadu na kalendárny rok).

K § 4 ods. 4

Vedenie záznamov prvým spracovateľom alebo nákupcom

(1) Prvý spracovateľ a nákupca sú povinní viesť záznamy a aktualizovať ich najmenej jedenkrát mesačne.

(2) Rozsah vedených záznamov obsahuje najmä:

a) pri prvom spracovateľovi:

- množstvá rôznych surovín nakúpených na spracovanie,
- množstvá spracovaných surovín a množstvá a druhy finálnych produktov, spolu produktov a vedľajších produktov získaných z týchto surovín,
- straty počas spracovania,
- zničené množstvá a dôvody takéhoto zničenia,
- množstvá a druhy produktov predaných alebo prevedených spracovateľom a získané ceny,
- mená a adresy prípadných následných spracovateľov,

b) pri nákupcovi:

- množstvá všetkých surovín nakúpených a predaných na účely spracovania v rámci tejto schémy,
- mená a adresy prvých spracovateľov.

(3) Oprávneným prvým spracovaním je len také spracovanie, ktorého výsledkom je energetický produkt, ktorého ekonomická hodnota je vyššia ako zostávajúcej časti. Táto skutočnosť sa overuje na základe uvedeného rozsahu záznamov a to tak, že sa porovnávajú súčty hodnôt všetkých ostatných produktov určených na iné použitie a získaných tým istým spracovateľským postupom. Každá hodnota sa rovná príslušnému množstvu vynásobenému priemernými cenami loco závod zaznamenanými v predchádzajúcich marketingových rokoch.

(4) Povinnosť dohliadnuť na túto skutočnosť nemá žiadateľ, ale prvý spracovateľ alebo aj žiadateľ, ak ide o žiadateľa - samospracovateľa.

K § 4 ods. 5

Povinnosti schváleného prevádzkovateľa a sankcie

(1) V prípade, ak prvý spracovateľ alebo nákupca poruší povinnosti uložené mu kapitolou 8, najmä čl. 34, 37, 39 a 40 nariadenia Komisie (ES) č. 1973/2004 platobná agentúra ho môže vyňať zo zoznamu schválených prevádzkovateľov a súčasne môže žiadať

zaplatenie sumy až do 100 % vypočítanej z hodnoty súčinu deklarovaných plôch energetických plodín, na ktoré sa vzťahuje nedodržanie termínov a sadzby 60 €.

(2) Agentúra môže pri porušení povinností podľa osobitného predpisu vyňať už schváleného prevádzkovateľa zo zoznamu schválených prevádzkovateľov. Prvý spracovateľ a nákupca vyňatý zo zoznamu môže požiadať o opätovné zaradenie až pre ďalší rok, pričom však agentúra pri posudzovaní jeho žiadosti berie do úvahy jeho predchádzajúce porušenie povinností.

K § 5

Osobitná platba na cukor

(1) Platba na cukor sa poskytne na výmeru poľnohospodárskych pozemkov, na ktorej sa pestovala cukrová repa v roku 2005. Platba na cukor sa poskytuje na „historickú výmeru“, nie na výmeru cukrovej repy v aktuálnom roku pestovania. Výšku platby na cukor neovplyvňujú zmeny výmery cukrovej repy v porovnaní s rokom 2005, alebo zmeny výmery poľnohospodárskej pôdy celkom, vrátane ukončenia pestovania cukrovej repy ak bude oprávnený pre platbu SAPS v príslušnom kalendárnom roku.

(2) Veľkosť výmery poľnohospodárskych pozemkov sa určí podľa deklarácie poľnohospodárskych pozemkov, ktorá bola súčasťou žiadosti o platbu SAPS v roku 2005.

(3) Iba v prípade ak v roku 2005 žiadateľ nepožiadaval o platbu SAPS a teda sa nedá použiť vyššie uvedený postup stanovenia výmery sa postupuje odlišne podľa § 5, ods. 3 nariadenia vlády č. 20/2009. Výška výmery sa žiadateľovi v takomto prípade stanoví teoreticky ako podiel množstva cukrovej repy na, ktorú mal uzatvorenú zmluvu s cukrovarom a referenčnej úrody 50 t/ha.

(4) V prípade ak žiadateľ o platbu na cukor bol v roku 2005 žiadateľom o platbu SAPS nie je možné postupovať podľa § 5, ods. 3 nariadenia vlády č. 20/2009.

K § 6

Osobitná platba na ovocie a zeleninu

(1) Platba OZ sa poskytne na pestovateľskú výmeru ovocia a zeleniny z roku 2007.

(2) Pestovateľská výmera ovocia a zeleniny sa určí na základe zoznamu poľnohospodárskych pozemkov žiadateľa, ktorý bol jeho prílohou k žiadosti o platbu SAPS v roku 2007. Oprávnené druhy ovocia a zeleniny sú uvedené v prílohe č. 1 nariadenia a tieto zodpovedajú označeniam plodín používaným v zozname poľnohospodárskych pozemkov v roku 2007.

K § 7

Prechodná platba na rajčiaky

(1) Podľa § 7 ods. 1 sa platba na rajčiaky poskytne na pestovateľskú výmeru rajčiakov, na ktorej žiadateľ skutočne pestuje rajčiaky v príslušnom kalendárnom roku.

(2) Platbu na rajčiaky je možné poskytnúť s ohľadom na ods. 1 najviac na výmeru, na ktorú uzatvoril zmluvu s prvým spracovateľom. V prípade ak je zazmluvnená výmera vyššia ako skutočná, poskytne sa platba na rajčiaky na výmeru skutočnú, v prípade ak je

skutočná výmera vyššia ako zazmluvnená poskytne sa platba na rajčiaky na výmeru zazmluvnenú.

(3) Žiadateľ, ktorý chce získať nárok na platbu na rajčiaky môže na území SR uzavrieť zmluvu len so schválenými spracovateľmi (neobmedzuje to možnosť uzavrieť zmluvu so schváleným spracovateľom v inej krajine EÚ), uvedenými v zozname schválených spracovateľov vo vestníku.

(4) Zmluva medzi žiadateľom a prvým spracovateľom musí mať minimálne nasledovné náležitosti:

- a) mená a adresy strán zmluvy alebo záväzku na dodávky (žiadateľ a prvý spracovateľ),
- b) plochy rajčiakov, na ktorých ich žiadateľ pestuje (ich výmeru),
- c) záväzok žiadateľa dodať prvému spracovateľovi celý výnos úrody, najmenej však minimálne množstvo 20 t/ha.

(5) Zmluvu s prvým spracovateľom môže pre zjednodušenie uzavrieť tiež organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov zastupujúca žiadateľov (ďalej len „organizácia výrobcov“), ktorí sú jej členmi. Takáto zmluva musí obsahovať minimálne nasledovné náležitosti:

- a) mená a adresy strán zmluvy alebo záväzku na dodávky (organizácia výrobcov a prvý spracovateľ),
- b) mená a adresy žiadateľov, za ktorých uzatvára zmluvu organizácia výrobcov,
- c) plochy rajčiakov (ich výmeru sumárne ako aj za žiadateľov osobitne),
- d) záväzok žiadateľa dodať prvému spracovateľovi celý výnos úrody, najmenej však minimálne množstvo 20 t/ha za jednotlivého producenta (sumárne ako aj za žiadateľov osobitne).

(6) Žiadateľ je povinný dodať prvému spracovateľovi minimálne množstvo rajčín. Minimálne množstvo rajčín sa určí ako násobok výmery žiadateľa a minimálnej referenčnej úrody 20 t/ha.

(7) V deň ukončenia dodávania rajčiakov prvému spracovateľovi, je tento povinný bezodkladne vystaviť žiadateľovi písomné potvrdenie o dodaní rajčiakov. V tomto písomnom potvrdení budú obsiahnuté najmenej nasledovné náležitosti:

- identifikačné údaje žiadateľa,
- dodané množstvo rajčiakov,
- označenie a podpis osoby, ktorá koná za prvého spracovateľa.

(8) Potvrdenie je žiadateľ povinný predložiť agentúre do 30.11. príslušného kalendárneho roka.

K § 8

Krížové plnenie

(1) Na poskytnutie priamych platieb je žiadateľ povinný plniť podmienky krížového plnenia, ktorými sú

- dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky podľa prílohy č. 2 nariadenia vlády č. 20/2009,
- požiadavky hospodárenia, ktoré sú uvedené v prílohe č. 3 nariadenia vlády č. 20/2009.

(2) Hlavnými kritériami pri hodnotení samotného nedodržiavania stanovených požiadaviek a štandardov určených právnych noriem je opakovanie, rozsah, závažnosť a trvanie porušenia. Na základe nedodržiavania týchto kritérií, teda určených právnych noriem bude dochádzať ku kráteniu platieb. Podkladom, pre krátenie priamych platieb a platieb v rámci PRV, bude podľa čl. 48 nariadenia Komisie (ES) č. 796/2004 „správa z kontroly“, ktorá bude vypracovávaná „Sekciou kontroly“ agentúry v zmysle zistení po samotných kontrolách.

(3) Úprava platby sa neuplatní, ak suma celkovej sankcie je menšia ako 100 €.

Porušenie požiadaviek sa hodnotí s ohľadom na

- rozsah porušenia (stupne porušenia malého, stredného alebo veľkého rozsahu),
- závažnosť porušenia (stupne porušenia málo, stredne alebo veľmi závažného charakteru),
- trvanie porušenia (stupne odstrániteľného alebo neodstrániteľného porušenia),
- skutočnosť či ide o porušenie z nedbanlivosti alebo úmyselnosti

Postup pri výpočte sankcie je nasledovný:

- Za každú požiadavku hospodárenia sa určí miera porušenia a návrh krátenia.
- Následne sa sankcie sumarizujú na úrovni oblasti (GAEC, ŽP, Zdravie, Pohoda zvierat) – výsledným krátením je najvyššia miera z jednotlivých požiadaviek hospodárenia, pri nedbanlivostnom porušení max. 3%
- Následne sa sankcie za jednotlivé oblasti sumarizujú na úrovni krížového plnenia ako celku. Sankcie sa spočítajú a v prípade ak ide o nedbanlivostné porušenie – súčet nesmie byť vyšší ako 5%.
- nedbalostné nedodržiavanie stanovených štandardov – GAEC a požiadaviek hospodárenia vedie k štandardnému 3 % kráteniu s možnosťou použitia 1 resp. 5 % krátenia (1 % krátenie nie je možné uplatniť pri požiadavkách hospodárenia 6-8).

Pri opakovanom porušení požiadaviek platia nasledovné zásady:

- opakovanie porušenia stanovenej požiadavky je určené ak bolo konštatované porušenie tej istej stanovenej požiadavky v priebehu 3 po sebe nasledujúcich rokov,
- v prípade opakovania neúmyselného porušenia sa stanovená sankcia vynásobí koeficientom 3. Vynásobenie koeficientom 3 sa vzťahuje vždy na krátenie, ktoré je aplikované pre rovnaké porušenie z predchádzajúceho zistenia porušenia stanovených požiadaviek,
- po opakovaní rovnakého porušenia, hneď ako sa dosiahne hranica krátenia 15 % sa žiadateľ upovedomí o tom, že ďalšie porušenie rovnakej požiadavky alebo štandardu sa bude považovať za úmyselné.

Pri úmyselnom porušení platia nasledovné zásady:

- opakované porušenie, ktoré už dosiahne úroveň 15 % krátenia poskytnutých finančných prostriedkov a ak bol o tejto skutočnosti samotný žiadateľ predtým upovedomený, sa následne stáva úmyselným porušením,
- úmyselné porušenie musí platobná agentúra ohodnotiť krátením na úrovni 20 %, ktorá môže byť na základe správy z kontroly znížená na 15 % alebo zvýšená až na 100 %,
- v prípade extrémneho porušenia je možné vylúčiť žiadateľa z podpory aj na nasledujúce roky.

K § 9 ods. 1 a 2

Predkladanie žiadosti

(1) Žiadateľ podáva žiadosť prostredníctvom jednotnej žiadosti, ktorej prílohou sú:

- a) grafická príloha poskytnutá platobnou agentúrou,
 - b) zoznam všetkých poľnohospodárskych pozemkov žiadateľa a spôsob ich využitia.
- V zozname poľnohospodárskych pozemkov sa osobitne uvedú plochy nespôsobilé na poskytnutie priamych platieb (nespôsobilá pôda a súvislo užívané plochy v diele jednej kultúry (druhu pozemku), **menšie ako 0,3 ha**. Pod pojmom spôsob využitia poľnohospodárskych pozemkov sa myslí uvedenie druhu pozemku (kultúry napr. OP, TTP..) a uvedenie plodín ktoré sú pestované na uvedenom pozemku podľa číselníka plodín zverejneného agentúrou.

(2) Grafická príloha je vytvorená z evidencie pôdnych blokov a dielov pôdnych blokov (LPIS). Do grafickej prílohy žiadateľ zaznačí všetku svoju poľnohospodársky využívanú pôdu a jej využitie. Pri zaznačovaní žiadateľ postupuje podľa príručky agentúry. Využitím sa v prípade ornej pôdy rozumie jej osiatie a vysadenie plodínami a to tak aby údaje v grafickej žiadosti súhlasili s údajmi uvedenými v „zozname poľnohospodárskych pozemkov“. Plodiny vysadené alebo osiate na ploche menšej ako 0,3 ha sa nemusia uvádzať osobitne, ale je možné ich uviesť ako iné plodiny.

(3) V zozname všetkých poľnohospodárskych pozemkov žiadateľa a ich využitia žiadateľ deklaruje všetku ním užívanú poľnohospodársku pôdu v ha s presnosťou na dve desatinné miesta a zároveň je povinný deklarovať využitie (osiatie alebo iné využitie).

(4) V prípade, ak žiadateľ pestuje konopu siatu prílohou jednotnej žiadosti podľa sú tiež

- a) uznávací list o uznaní osiva konopy satej vrátane oficiálnej návesky osiva prípadne ich úradne overené kópie,
- b) údaj o množstve použitého osiva v kg/ha.

K § 9 ods. 4

Identifikačný list

(1) Najneskôr pred podaním jednotnej žiadosti je potrebné podať identifikačný list žiadateľa. Žiadateľ predkladá identifikačný list na zverejnenom tlačive agentúrou, ktoré obsahuje najmenej náležitosti uvedené v § 9, ods. 4 nariadenia vlády č. 20/2009.

(2) Výpis z obchodného registra alebo výpis zo živnostenského registra alebo z inej obdobnej evidencie sa predkladá ako originál, alebo overená fotokópia. Ak ide o fyzickú osobu – podnikateľa, táto nie je povinná predkladať žiadne potvrdenie z evidencie. Pri identifikačnom liste podanom osobne je možné predložiť neoverenú fotokópiu iba v prípade ak žiadateľ poskytne k nahliadnutiu originál, podľa ktorého sa overí zhodnosť fotokópie s originálom.

K § 10

Zníženia platieb

(1) Ak žiadateľ deklaruje vyššiu užívanú výmeru ako v skutočnosti oprávnene využíva, priama platba sa mu určí na základe skutočného stavu zisteného agentúrou.

(2) Priama platba určená na základe skutočného stavu sa následne zníži na základe zisteného rozdielu.

(3) Zistený rozdiel sa určí ako rozdiel medzi deklarovanou a skutočnou výmerou. Zistený rozdiel sa v % vyčísli nasledovne: $\text{zistený rozdiel (ha) / skutočná výmera (ha) \times 100}$.

(4) Ak je zistený rozdiel v rozsahu od 3 % do 30%, suma priamej platby sa zníži o dvojnásobok zisteného rozdielu.

(5) Ak je zistený rozdiel v rozsahu od 30 % do 50%, suma priamej platby sa žiadateľovi neposkytne.

(6) Ak je zistený rozdiel vyšší ako 50 %, agentúra žiadateľa vylúči z sumy priamej platby ešte raz a to až do výšky, ktorá zodpovedá rozdielu medzi deklarovanou plochou a skutočne zistenou plochou. Táto suma sa odpočíta z platieb, na ktoré by mal žiadateľ nárok a o ktoré požiada tri kalendárne roky nasledujúce po kalendárnom roku zistenia.

(7) V prípade zistenia úmyselnej naddeklarácie sa priama platba žiadateľovi neposkytne. V prípade ak je zistený rozdiel väčší ako 20 %, žiadateľ sa platby vylúči ešte raz a to až do výšky, ktorá zodpovedá rozdielu medzi deklarovanou plochou a skutočne zistenou plochou. Táto suma sa odpočíta z platieb, na ktoré by mal žiadateľ nárok a o ktoré požiada tri kalendárne roky nasledujúce po kalendárnom roku zistenia.

K § 11

Všeobecné podmienky

(1) Žiadateľ o priamu platbu je povinný na požiadanie agentúry riadne preukázať vlastnícky, nájomný alebo užívateľský vzťah k pôde. Žiadateľ o poskytnutie priamych platieb musí mať preukázateľný právny vzťah k pozemkom tvoriacim súčasť pôdneho bloku alebo dielu pôdneho bloku, ktorý deklaruje v žiadosti. Právny vzťah je povinný preukázať na požiadanie agentúry. V prípade deklarácie pôdneho bloku alebo dielu pôdneho bloku v žiadosti viacerých žiadateľov, poskytne agentúra podporu žiadateľovi, ktorý preukáže právny vzťah k pozemkom tvoriacim jeho súčasť.

(2) Žiadateľ o priamu platbu podľa nariadenia vlády č. 20/2009 je povinný na požiadanie agentúry predložiť všetky požadované doklady súvisiace s kontrolou krížového plnenia.

(3) Ak žiadateľ neumožní agentúre vykonať kontrolu na mieste, priama platba sa žiadateľovi neposkytne. Ak žiadateľ neumožní agentúre vykonať kontrolu na mieste v oblasti plnenia podmienok krížového plnenia aj pred podaním žiadosti o priamu platbu, platba sa žiadateľovi neposkytne.

(4) Platbu EP, osobitnú platbu na cukor, osobitnú platbu na OZ, prechodnú platbu na rajčiaky je možné žiadateľovi poskytnúť len za predpokladu, že spĺňa podmienky pre poskytnutie platby SAPS a tými sú, že žiadateľ obhospodaruje pôdu v súlade s výkladom k § 2 (2).

(5) Nadobúdateľ podniku je povinný oznámiť agentúre prevod podniku od pôvodného žiadateľa do piatich kalendárnych dní od prevodu, najneskôr však do 30. septembra kalendárneho roka.

(6) V prípade, ak nastanú prípady vyššej moci a výnimočných okolností, žiadateľ je povinný oznámiť agentúre túto skutočnosť do desiatich dní odo dňa kedy nastali. Oznámenie žiadateľ predkladá na tlačive, ktoré agentúra uverejní na svojej internetovej stránke a na príslušnom regionálnom pracovisku agentúry. Žiadateľ musí vyššiu moc podložiť relevantnými dôkazmi. Po uznanom oznámení vyššej moci a výnimočných okolností, ktoré viedlo k nedodržaniu podmienok priamej platby, žiadateľovi zostáva nárok na platbu. V prípade ak žiadateľ vyššiu moc a výnimočné okolnosti neoznámil v termíne a pri následnej kontrole sa zistí porušenie podmienok platby v ich dôsledku, nebude sa na vyššiu moc ani výnimočné okolnosti prihliadať.

(7) Ak žiadateľ pestuje konopu siatu, je povinný

a) oznámiť začiatok jej kvitnutia na príslušnom pôdnom bloku alebo na príslušnom diele pôdneho bloku najneskôr do troch dní od začiatku jej kvitnutia,

b) ju pestovať za bežných vegetačných podmienok v súlade s miestnou praxou najmenej po dobu 10 dní odo dňa skončenia kvitnutia.

K § 12 Sadzby

(1) Ministerstvo určí sumy priamych platieb podľa nariadenia vlády č. 20/2009 (€/ha) a uverejní ich vo vestníku.

K prílohe č. 2 Dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky

PÔDNA ERÓZIA

Cieľom podmienok v oblasti „Pôdna erózia“ je zabezpečiť ochranu pôdy pomocou vhodných opatrení.

Podmienky kladené na žiadateľa:

V termíne od 15. októbra do 1. marca na dieloch pôdnych blokov s priemernou svahovitosťou nad 12 stupňov zabezpečiť min. 40 %-né vegetačné pokrytie výmery ornej pôdy oziminou, viacročnou krmovinou alebo medziplodinou, alebo strniskom.

Z dôvodu ochrany pred pôdnou eróziou na najzraniteľnejších pôdach, t.j. pôdach so svahovitosťou nad 12 stupňov je žiadateľ povinný zabezpečiť, na minimálne 40% výmery ornej pôdy so svahovitosťou nad 12 stupňov, vegetačné pokrytie. Podmienka 40% sa počíta z výmery ornej pôdy so svahovitosťou nad 12 stupňov, nie z celkovej výmery ornej pôdy žiadateľa (príklad: celková výmera OP = 100 ha, z toho OP so svahovitosťou nad 12 stupňov = 50 ha, 40% pokrytie musí byť na 20 ha). Vegetačným pokrytím sa rozumie vysiatie plochy hustosiatou oziminou, viacročnou krmovinou alebo medziplodinou. Vegetačným pokrytím sa rozumie tiež zostávajúce strnisko.

Zabrániť vhodnými opatreniami na ornej pôde tvorbe ryhovej erózie s eróznou ryhou nad 20 cm.

V prípade ohrozenia ornej pôdy eróziou je žiadateľ povinný prijať akékoľvek adekvátne opatrenia na zabránenie vzniku ryhovej erózie. Predmetom podmienky nie je sledovať opatrenia na zamedzenie erózie ale skutočnosť či sa ryhovej erózii zamedzilo. Avšak žiadateľ, ak chce dodržať podmienku musí predvídavo vykonávať opatrenia, ktorými predíde ryhovej erózii v závislosti od pôdneho stanovišťa (napr. plochy OP so svahovitou nad 12° zatrávni, prípadne využíva na pestovanie viacročných krmovín, ale nikdy nie na pestovanie širokoriadkových plodín, pri ktorých je takmer nemožné zabrániť erózii na takomto svahu).

Likvidovať existujúce terasy vinohradov je zakázané.

Likvidácia existujúcej terasy vinohradu zo strany žiadateľa je zakázaná a bude považovaná za porušenie dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienok. Podmienka sa vzťahuje na terasy (prírodné aj vybudované), kde sa podľa registra vinohradov ÚKSUP nachádza vinohrad.

ORGANICKÉ ZLOŽKY PÔDY

Cieľom podmienok v oblasti „Organické zložky pôdy“ je zachovať úrovne organických zložiek pôdy pomocou vhodných praktík.

Podmienky kladené na žiadateľa:

Nepestovať na tej istej ploche počas dvoch po sebe nasledujúcich rokov tú istú okopaninu.

Za porušenie dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienok sa považuje, ak žiadateľ pestuje dva po sebe nasledujúce roky „tú istú“ okopaninu. Príklad pre rok 2008: touto podmienkou sa rozumie, že žiadateľ nemôže pestovať na tej istej parcele tú istú plodinu (napr. zemiaky, alebo repu ako v roku 2007).

Vypaľovať strniská a páliť rastlinné zvyšky po zbere úrody z obilnín, strukovín a olejnin je zakázané.

V prípade ak sa na plochách užívaných žiadateľom zistí pálenie rastlinných zvyškov (napr. strnisko, alebo slama na poľnohospodárskej pôde) bude sa to vyhodnocovať ako porušenie podmienok GAEC. Podmienka sa bude považovať za neporušenú iba v prípade, ak žiadateľ preukáže, že vypaľovanie nespôsobil sám, túto udalosť nahlási polícii a orgánu štátnej správy na úseku ochrany pred požiarom (príslušné okresné riaditeľstvo) a kópiu doručí agentúre.

ŠTRUKTÚRA PÔDY

Cieľom podmienok v oblasti „Štruktúra pôdy“ je zachovať štruktúru pôdy pomocou vhodných opatrení.

Podmienky kladené na žiadateľa:

Nevstupovať na poľnohospodársku pôdu v čase, keď môže dôjsť k jej zhutňovaniu a rozbahneniu.

Žiadateľ je povinný zdržať sa vstupu na poľnohospodársku pôdu mechanizmami v čase, keď by takéto mechanizované operácie mohli v dôsledku pôdných podmienok (napr. nevhodný vlhkostný režim pôdy) spôsobiť rozbahnenie alebo zhutnenie pôdy. V prípade ak Pôdohospodárska platobná agentúra u žiadateľa zistí kontrolou na mieste podporenou fotodokumentáciou, že nežiadúcim spôsobom narušil štruktúru pôdy a spôsobil svojimi operáciami zhutnenie, alebo rozbahnenie pôdy, bude sa to vyhodnocovať ako porušenie podmienok GAEC.

MINIMÁLNA MIERA ÚDRŽBY

Cieľom podmienok v oblasti „Minimálna miera údržby“ je zaistiť minimálnu úroveň údržby a zabrániť zhoršeniu stanovišť.

Podmienky kladené na žiadateľa v časti minimálna intenzita chovu a vhodné režimy:

Dodržiavať minimálne zaťaženie 0,1 veľkej dobytčej jednotky zvierat na hektár trvalých trávnych porastov, ktorých výmera je vyššia ako 20 ha. Výnimka pre minimálne zaťaženie je povolená pre plochy v oblastiach, v ktorých je predpísaná príslušným orgánom štátnej správy na ochranu životného prostredia.

Žiadateľ je povinný trvale dodržiavať na deklarovaných plochách TTP minimálne zaťaženie VDJ/ha TTP ktorých výmera je vyššia ako 20 ha. Uvedená podmienka sa v prípade teliat, hovädzieho dobytku, oviec a kôz skúma podľa údajov z Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat (CEHZ) a v prípade koní, husí a kačíc žiadateľ predkladá čestné prehlásenie o počte zvierat.

Mulčovanie možno použiť výlučne ako doplnkovú agrotechnickú operáciu na plochách TTP, avšak iba po splnení podmienky minimálneho zaťaženia.

Výpočet VDJ pre účely tejto podmienky sa určí nasledovne:

- teľatá (do 6 mesiacov) - 0,2 VDJ/ks,
- hovädzí dobytok od 6 do 24 mesiacov: 0,6 VDJ/ks,
- hovädzí dobytok nad 24 mesiacov: 1,0 VDJ/ks,
- ovce a kozy nad 12 mesiacov: 0,15 VDJ/ks,
- kone od 6 mesiacov: 1,0 VDJ/ks,
- husi a kačice: 0,03 VDJ/ks.

Udržiavať všetky plochy TTP podľa nadmorskej výšky kosením alebo spásaním podľa sledovaného obdobia.

Nadmorská výška (m. n. m.):	Prvú operáciu na plochách TTP (pasenie, kosenie alebo mulčovanie*) vykonať najneskôr do
0 - 400	15. 6.
401 - 600	1. 7.
601 - 800	15. 7.

*) Pri splnení podmienky minimálneho zaťaženia podľa predchádzajúcej podmienky možno použiť mulčovanie ako doplnkovú agrotechnickú operáciu na plochách trvalých trávnych porastov.

Žiadateľ je povinný začať vykonávať prvú operáciu na plochách TTP (pasenie, kosenie alebo mulčovanie) **najneskôr „do“ termínu podľa tabuľky.**

Najneskôr do 14 dní po vykonaní kosby na lúkach odstrániť pokosenú hmotu; to neplatí, ak sa uplatňuje podmienka uvedená v oblasti štruktúra pôdy.

Žiadateľ je povinný (v prípade ak obhospodaruje TTP kosením) odstrániť pokosenú hmotu z poľnohospodárskych pozemkov do 14 dní po vykonaní kosby. V prípadoch ak by takáto operácia viedla k zhutneniu alebo rozbahneniu pôdy môže byť lehota dlhšia o nevyhnutne potrebné obdobie.

Vylúčiť zmenu trvalých trávnych porastov na ornú pôdu okrem prípadov podľa osobitného predpisu.

Podmienky kladené na žiadateľa v časti ochrana TTP

V prípade ak žiadateľ svojvoľne zmenil kultúru trvalého trávneho porastu na kultúru „orná pôda“, považuje sa to za závažné porušenie dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienok. Výnimkou z tejto podmienky je, že k zmene kultúry došlo v súlade s § 9, ods. 1 písm. a) zákona č. 220/2004 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, na základe rozhodnutia obvodného pozemkového úradu (§23).

Podmienky kladené na žiadateľa v časti zachovávanie krajinných prvkov:

Nenarušovať krajinné prvky, ako sú stromoradia, vetrolamy a solitéry.

Žiadateľ je povinný zachovávať na ním deklarovaných plochách krajinné prvky, ako aj zachovávať krajinné prvky, ktoré tvoria integrálnu súčasť s ním deklarovanými pozemkami, aj keď tieto krajinné prvky nie sú zaradené do deklarácie plôch žiadateľa, ale sú jeho vlastníctvom alebo ich má v nájme. V prípade ak dôjde k ich likvidácii – čiastočnej alebo úplnej, je to považované za porušenie dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienok. Za jedinú výnimku sa považuje ich likvidácia z dôvodu nariadených opatrení zo strany štátnej správy.

Podmienky kladené na žiadateľa v časti zabránenie prenikaniu nežiaducej vegetácie na poľnohospodársku pôdu:

Odstraňovať samonálety drevín, krovín a invázne druhy rastlín.

Žiadateľ je povinný odstraňovať zo svojich poľnohospodárskych pozemkov samonálety drevín, krovín a inváznych druhov rastlín. V zmysle vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z sa za invázne druhy považujú:

Latinský názov	Slovenský názov
Heracleum mantegazzianum	boľševník obrovský
Fallopia japonica (syn. Reynoutria japonica)	pohánkovec japonský
Fallopia x bohemica (syn. Reynoutria x bohemica)	pohánkovec český
Fallopia sachalinensis (syn. Reynoutria sachalinensis)	pohánkovec sachalínsky
Impatiens glandulifera	netýkavka žliazkatá
Solidago canadensis	zlatobyľ kanadská
Solidago gigantea	zlatobyľ obrovská

Preferované postupy pre odstraňovanie inváznych druhov rastlín sú uvedené vo vyhláške MŽP SR č. 24/2003 Z.z..

Trvale udržiavať plochy ornej pôdy nevyužívanej na produkciu plodín spôsobom, ktorý zabráni vysemeneniu burín.

Žiadateľ je povinný na ornej pôde, ktorú nevyužíva na poľnohospodársku produkciu vykonávať adekvátne operácie, ktorými sa predíde vysemeneniu burín, t.j. zaburineniu pôdy.

K prílohe č. 3 podmienky dodržiavania krížového plnenia – požiadavky hospodárenia

Oblasť „Ochrana voľne žijúcich vtákov“

Podmienka:

Dodržiavať zákaz poškodzovania a odstraňovania hniezdných stanovišť?

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Hniezdne stanovište je biotop vtákov, ktorý slúži na rozmnožovanie, t.j. znesenie znášky a výchovu a starostlivosť o mláďatá až do ich opustenia hniezda. Hniezdnym stanovišťom môže byť strom, na ktorom je umiestnené hniezdo, strom, na ktorom sa nachádza dutina, skupina stromov alebo krov. Žiadateľ, ktorý žiada o podporu v chránenom vtáčom území nesmie odstraňovať a poškodzovať tieto hniezdne stanovištia. Tzn. zhadzovať hniezda, poškodzovať dutinové stromy, vypilovať tieto stromy. Ak pri kontrole sa zistí uvedená činnosť vykonaná žiadateľom bude sa to považovať za porušenie požiadavky a bude udelená sankcia, okrem prípadov, kedy sa žiadateľ preukáže že to nebolo spôsobené ním, prípadne že sa preukáže oznámením na polícii, prípadne na orgán štátnej správy, alebo výrub stromu bude povolený rozhodnutím orgánu štátnej správy

Podmienka:

Dodržiavať v období hniezdenia a vyvážania mláďat nerušenie hniezdenia vtákov vplyvom agrotechnických opatrení

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Význam použitých pojmov:

Pre účely kontroly dodržiavania uvedených podmienok, ktoré musí podnik dodržiavať sa považuje za:

➤ **agrotechnické opatrenie**

poľnohospodárska činnosť, ktorá slúži k zhodnocovaniu pôdy, napr. kosenie, orba, mulčovanie, smykovanie, kyprenie, bránenie, podmietanie, kompaktorovanie, valcovanie;

➤ **obdobie hniezdenia**

doba, počas ktorej sa vtáky pripravujú alebo realizujú hniezdenie, t.j. obdobie toku, prípravy na hniezdenie, rozmnožovania, sedenie na hniezde, starostlivosť o mláďatá a výchova mláďat. Vo všeobecnosti je možné na území Slovenska konštatovať, že obdobie hniezdenia trvá od 1.3. do 30.9. kalendárneho roka;

➤ **rušenie**

akákoľvek ľudská činnosť, ktorá svojím rozsahom a intenzitou spôsobí zamedzenie hniezdeniu, zničenie hniezdiska, zničenie znášky alebo úhyn mláďat.

Žiadateľ počas obdobia hniezdenia nesmie svojou agrotechnickou činnosťou a opatreniami počas obdobia hniezdenia rušiť hniezdenie vtákov spravidla v období od 1. 3. do 30. 9. kalendárneho roka.

Za dôkaz o rušení sa považuje nález aspoň jedného znaku rušenia z uvádzaných, a to nález:

- opusteného hniezdiska,
- zničeného (rozbitého, rozpadnutého) hniezda (napr. zhodené zo stromu),
- zistenie známok ľudskej aktivity na hniezdnom strome (napr. odtlačky po stúpacích železách, zvyšky lana, stopy v okolí hniezda),
- zvyšky vajec alebo opustená znáška,
- uhynuté, vysilené alebo poranené mláďatá.

Za dodržanie podmienky, teda za dodržanie nerušenia hniezdenia vtákov vplyvom agrotechnických opatrení sa považuje to, ak nebolo vizuálnou kontrolou zistené, že nedošlo k zamedzeniu hniezdenia, zničeniu hniezdiska, zničeniu znášky alebo úhynu mláďat, prípadne že žiadateľ sa preukáže oznámením orgánu štátnej správy o tejto nepovolenej činnosti.

Podmienka:

Dodržiavať zákaz chytania, zraňovania, usmrcovania dospelého vtáčieho jedinca a jeho vývinového štádia a ničenia vajec

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Vysvetlenie pojmov:

➤ **chyťanie, zraňovanie, usmrcovanie dospelého vtáčieho jedinca a jeho vývinového štádia a ničenie vajec**

akákoľvek úmyselná činnosť, ktorá spôsobí vtákovi ujmu na zdraví (psychickú alebo fyzickú) priamym kontaktom s človekom.

Podmienky, ktoré musí žiadateľ dodržiavať v oblasti chráneného vtáčieho územia je zákaz :chytania, zraňovania, usmrcovania dospelého živočícha a jeho vývinového štádia a ničenia vajec. Týmto sa rozumie akákoľvek úmyselná činnosť, ktorá spôsobí vtákovi ujmu na zdraví (psychickú alebo fyzickú) priamym kontaktom s človekom.

Žiadateľ musí zabrániť aby na ploche došlo alebo dochádzalo k chytaniu, zraňovaniu, usmrcovaniu dospelého živočícha a jeho vývinového štádia a ničeniu vajec.

Za dôkaz o odchyte, zranení alebo usmrtení dospelého živočícha a jeho vývinového štádia a ničení vajec sa považuje nález aspoň jedného znaku z uvádzaných, a to nález:

- odchyťového zariadenia (pasca, odchyťový kôš, železá, a pod.),

- zvyškov vajec (škrupiny),
- uhynutých jedincov,
- poranených jedincov.

Za dodržanie podmienky, teda za dodržanie zákazu chytania, zraňovania, usmrcovania dospelého živočícha a jeho vývinového štádia a ničenia vajec, sa považuje, ak sa počas kontroly nezistili žiadne známky uvedených aktivít na danej lokalite, alebo ak žiadateľ sa preukáže oznámením takejto nepovolenej činnosti príslušnému orgánu štátnej správy.

Oblasť „Ochrana podzemných vôd pred znečistením niektorými nebezpečnými látkami“

V oblasti Ochrana podzemných vôd pred znečistením niektorými nebezpečnými látkami sa jedná o nasledovný **zoznam** nebezpečných látok:

- **obsah žúmp na odpadové vody** (napr. splaškové odpadové vody a vody z dojárne),
- **siláž a silážne šťavy,**
- **hospodárske hnojivá**
- **priemyselné hnojivá**
- **prostriedky na ochranu rastlín – pesticídy**
- **ropné látky** (pohonné látky a oleje)

Uvedené látky sa môžu nachádzať u žiadateľa v rôznej **forme napr. ako surovina, produkt, obaly, odpad, spotrebný materiál, prípravok**. Konkrétne posúdenie sa vykonáva vizuálnou obhliadkou objektov. **Zisťuje sa skutkový stav – t.j. prítomnosť týchto látok na farme, nákup** uvedených látok (napr. pesticídy, priemyselné hnojivá, ropné látky - nafta, oleje), **produkcia** uvedených látok (hospodárske hnojivá, silážne šťavy, obsah žúmp na odpadové vody), **aplikácia** uvedených látok (pesticídy, priemyselné a hospodárske hnojivá) a ich **spôsob uskladnenia**.

Podmienka:

Povinnosť viesť v podniku dokumentáciu o nadobudnutí a zaobchádzaní s nebezpečnými látkami.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ pre dodržanie uvedenej požiadavky musí mať k dispozícii **záznamy** o druhoch látok, ich množstvách, časovej postupnosti zaobchádzania s nimi (od fázy ich vzniku alebo nadobudnutia až po ich spotrebu alebo zneškodnenie), obsahu ich účinných zložiek a ich vlastností najmä vo vzťahu k vodám, k pôdnemu a horninovému prostrediu súvisiacemu s vodou. Ide o skupiny látok, ktoré sú uvedené v zozname.

Záznamy musia obsahovať evidenciu o nákupe, spotrebe a aplikácii pesticídov, hospodárskych (maštalný hnoj, hnojovica, močovka, hnojovka) i priemyselných hnojív, nákupe PHM – ropných látok (vrátane olejov), internú evidenciu o siláži (v rámci evidencie krmív. Porušenie uvedenej podmienky sa považuje ak sa tieto záznamy žiadateľ nevedie.

Podmienka:

Zabrániť priamemu vypúšťaniu látok do podzemných vôd.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ musí zabrániť úniku látok z objektov, v ktorých sa s týmito látkami zaobchádza ako sú sklady, skladovacie nádrže, skladovacie a manipulačné plochy vo vzťahu k podzemným vodám – ak sú v blízkosti odkryté podzemné vody (bagroviská, štrkoviská a pod.), studne, veľmi priepustné horninové prostredie, ak sa žiadateľ nachádza v chránenej vodohospodárskej oblasti, v ochrannom pásme vodného zdroja alebo kde sa vyskytuje vysoká hladina podzemnej vody.

Žiadateľ musí zabrániť priamemu úniku (vypúšťaniu) látok uvedených v zozname do podzemných vôd, z nádrží, potrubí, skladov, výdajných a stáčacích plôch, manipulačných plôch, havarijných nádrží, žump pre splaškové vody, žump pre tekuté hospodárske hnojivá a silážne šťavy a žump na odpadové vody z dojárne, alebo prostredníctvom netesností nádrže, alebo z objektov, kde sú uskladnené uvedené látky, ktoré majú vizuálne zistiteľné konštrukčné chyby, (praskliny, opadávanie a porušenie izolácie a iné netesnosti). Vypúšťanie sa považuje priame vytekánie látok do studní, alebo odkrytých podzemných vôd ako sú napr. štrkoviská, bagroviská.

Za porušenie požiadavky sa považuje vizuálne zistenie vytekania uvedených látok do podzemných vôd.

Podmienka:

Zabrániť nepriamemu vypúšťaniu látok do podzemných vôd.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ musí zabrániť úniku látok a nepriamemu prenikaniu látok do podzemných vôd cez pôdu z objektov, v ktorých sa s týmito látkami zaobchádza ako sú sklady, skladovacie nádrže, skladovacie a manipulačné plochy vo vzťahu k podzemným vodám

Žiadateľ musí zabrániť nepriamemu úniku (vypúšťaniu) látok uvedených v zozname do podzemných vôd cez pôdu, z nádrží, potrubí, skladov, výdajných a stáčacích plôch, manipulačných plôch, havarijných nádrží, žump pre splaškové vody, žump pre tekuté hospodárske hnojivá a silážne šťavy a žump na odpadové vody z dojárne, alebo prostredníctvom netesností nádrže, alebo z objektov, kde sú uskladnené uvedené látky, ktoré majú vizuálne zistiteľné konštrukčné chyby, (praskliny, opadávanie a porušenie izolácie a iné netesnosti).

Za porušenie požiadavky sa považuje vizuálne zistenie nepriameho vypúšťania uvedených látok do podzemných vôd cez pôdu.

Oblasť „Ochrana životného prostredia a najmä pôdy pri používaní čistiarenských kalov“

Podmienka:

Odoberať upravený čistiarenský kal len na základe písomnej zmluvy medzi jeho producentom a užívateľom pôdy v súlade a v rozsahu schváleného projektu aplikácie.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Upraveným čistiarenským kalom sa rozumie kal, ktorý prešiel biologickou, chemickou alebo tepelnou úpravou, dlhodobým skladovaním alebo iným vhodným procesom

spôsobujúcim významné zníženie jeho fermentačných schopností a zdravotných rizík pre životné prostredie pri jeho využívaní aplikáciou do poľnohospodárskej pôdy a do lesnej pôdy.

Producentom čistiarenskeho kalu sa rozumie právnická osoba alebo fyzická osoba-podnikateľ, ktorá ako pôvodca odpadu čistiarenský kal pri čistení odpadových vôd produkuje.

Užívateľom sa rozumie odberateľ čistiarenskeho kalu alebo dnových sedimentov, užívateľ poľnohospodárskej pôdy alebo lesnej pôdy, spracovateľ čistiarenských kalov alebo dnových sedimentov napríklad vo forme kompostov a a iných pestovateľských substrátov.

Projekt aplikácie vyhotovený podľa vyhlášky MP SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsahu projektu aplikácie čistiarenskeho kalu a dnových sedimentov do poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy.

Žiadateľ môže aplikovať čistiarenský kal alebo dnové sedimenty do poľnohospodárskej pôdy alebo do lesnej pôdy len na základe platnej písomnej zmluvy medzi producentom čistiarenskeho kalu alebo producentom dnových sedimentov a užívateľom poľnohospodárskej pôdy alebo užívateľom lesnej pôdy. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy je projekt aplikácie čistiarenskeho kalu alebo projekt aplikácie dnových sedimentov do poľnohospodárskej pôdy alebo do lesnej pôdy s odborným posúdením poverenou organizáciou a Výskumným ústavom pôdoznalectva a ochrany pôdy v prípade, ak čistiarenský kal alebo dnové sedimenty sú aplikované do poľnohospodárskej pôdy, alebo Lesníckym výskumným ústavom vo Zvolene v prípade, ak čistiarenský kal alebo dnové sedimenty sú aplikované do lesnej pôdy.

Aplikáciu čistiarenskeho kalu alebo dnových sedimentov do poľnohospodárskej pôdy alebo lesnej pôdy môže vykonať podľa schváleného projektu užívateľ pôdy, ktorý preukáže, že má na túto činnosť zodpovedajúcu aplikačnú techniku a zabezpečí pre jej výkon fyzickú osobu, ktorá má skončené stredné odborné vzdelanie, prax najmenej tri roky poľnohospodárskeho, lesníckeho alebo prírodovedeckého smeru.

Podmienka:

Rešpektovať obmedzenia a obdobia zákazu aplikácie čistiarenských kalov

Požiadavky kladené na žiadateľa:

- Žiadateľ o podporu môže do poľnohospodárskej pôdy alebo do lesnej pôdy aplikovať len upravený čistiarenský kal, v ktorom koncentrácia rizikových látok neprevýši ani v jednom sledovanom ukazovateli medznú hodnotu ktoré vyhovujú mikrobiologickým kritériám uvedené v prílohe č. 2 zákona 188/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov:
- dnové sedimenty, v ktorých koncentrácia rizikových látok neprevýši ani v jednom sledovanom ukazovateli medznú hodnotu určené v prílohe č. 3.

Žiadateľ nesmie do poľnohospodárskej pôdy alebo do lesnej pôdy aplikovať kal zo septikov a z ostatných podobných zariadení na úpravu splaškov a kal z iných čistiarní odpadových vôd.

Obmedzenia aplikácie čistiarenskeho kalu a dnových sedimentov uvádza § 5 Čl. I zákona 188/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Obmedzenia aplikácie čistiarenskeho kalu a dnových sedimentov.

Žiadateľ môže do poľnohospodárskej pôdy alebo do lesnej pôdy aplikovať len upravený čistiarenský kal s minimálnym 18-percentným obsahom sušiny alebo dnové sedimenty s minimálnym 18-percentným obsahom organických látok v sušine. Upravený

čistiarenský kal s nižším obsahom sušiny možno aplikovať len z čistiarní odpadových vôd s ekvivalentným počtom obyvateľov pod 5000. Žiadateľ nesmie aplikovať dnové sedimenty, ak obsahujú skelet väčší ako 0,05 m a iné cudzorodé predmety narušujúce rovnorodosť dnových sedimentov.

Aplikácia čistiarenského kalu a dnových sedimentov je zakázaná do poľnohospodárskej pôdy alebo do lesnej pôdy,

- ktorej hodnota pH je nižšia ako 5,0,
- v ochrannom pásme vodárenských zdrojov I. stupňa a II. stupňa,
- so svahovitou nad 12°,
- ak hladina podzemnej vody je menej ako 0,5 m od povrchu pôdy,
- ak hĺbka poľnohospodárskej pôdy je menšia ako 0,6 m,
- ak hĺbka lesnej pôdy je menšia ako 0,4 m,
- ak je zamokrená, pokrytá vrstvou snehu nad 0,05 m alebo zamrznutá do hĺbky 0,1 m a viac.

Aplikácia čistiarenského kalu a dnových sedimentov je zakázaná na

- trvalé trávne porasty alebo krmoviny na ornej pôde, ak by sa mala tráva spásť alebo krmoviny zberať skôr, ako uplynie päť týždňov od aplikácie,
- poľnohospodársku pôdu, na ktorej sa práve pestuje ovocie a zelenina okrem ovocných stromov,
- poľnohospodársku pôdu určenú na pestovanie ovocia a zeleniny, ktorých zberané časti sú v priamom kontakte s pôdou a konzumujú sa surové, a to desať mesiacov pred zberom úrody a počas samotného zberu.

Porušenie uvedených podmienok vedie k stanoveniu sankcie.

Podmienka:

Zasielať Výskumnému ústavu pôdoznalectva a ochrany pôdy a Ústrednému kontrolnému a skúšobnému ústavu oznámenia o dodávke čistiarenského kalu po jeho aplikácii do pôdy.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ je povinný písomne oznámiť Výskumnému ústavu pôdoznalectva a ochrany pôdy a Ústrednému kontrolnému a skúšobnému ústavu do troch dní po aplikácii čistiarenského kalu alebo dnových sedimentov, že boli aplikované podľa prílohy č.8. zákona 188/2003 Z. z.

Podmienka:

Viesť evidenciu o mieste aplikácie a množstve celkových dávok čistiarenských kalov za kalendárny rok.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ je povinný viesť evidenciu o mieste a množstve dávok čistiarenského kalu alebo dnových sedimentov za kalendárny rok, uschovávať ju najmenej desať rokov a sprístupniť na požiadanie kontrolnému ústavu. Ak žiadateľ evidenciu nevedie je to porušenie požiadavky a následne bude stanovená sankcia.

Oblasť „Ochrana vôd pre znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov“

Podmienka:

Dodržiavať požiadavky objemu skladovacích kapacít pre jednotlivé druhy hospodárskych hnojív v zmysle vyhlášky MP SR č. 199/2008 Z. z.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Charakteristika pojmov:

Maštal'ný hnoj: zmes tuhých a kvapalných výkalov hospodárskych zvierat s podstielkou po prekonaní rozkladných procesov rozličných stupňov:

čerstvý a slabo rozložený – slama si zachováva svoju pôvodnú formu a určitú pevnosť

polorozložený – slama nadobúda tmavohnedú farbu, stráca svoju pôvodnú pevnosť a ľahko sa trhá (vhodný na aplikovanie do pôdy)

rozložený – slama stratila svoju pôvodnú štruktúru, je ťažko identifikovateľná (vhodný na aplikovanie na TTP)

mrva – kyprá, zemitá rovnorodá hmota

Močovka: sčasti rozložený moč hospodárskych zvierat zriedený splachovou vodou.

Hnojovica: zmes kvapalných a tuhých výkalov hospodárskych zvierat neobsahujúca žiadne vedľajšie látky (slama, rašelina, piliny a iné), môže byť sčasti zriedená splachovou vodou.

Hnojovka: šľava z uskladneného maštal'ného hnoja.

Žiadateľ musí zosúladiť skladovacie priestory so skutočnou produkciou hnoja v podniku za obdobie

a) šiestich mesiacov pri vyvážke hnoja dvakrát ročne,

b) 12 mesiacov pri vyvážke jedenkrát ročne.

Toto sa nevzťahuje na tuhé hospodárske hnojivá uložené na poľnohospodárskej pôde pred ich použitím s výnimkami ustanovenými osobitným predpisom. Tiež sa to nevzťahuje na pastevný spôsob chovu zvierat, ktorý trvá celoročne alebo sezónne. Vyžaduje sa však písomné potvrdenie chovateľa zvierat, že akékoľvek aj malé množstvo hospodárskych hnojív z prístreškov zvierat bolo využité spôsobom nepoškodzujúcim životné prostredie.

Zásobníky na uskladnenie hnojovice majú mať objem na štvormesačnú produkciu v podniku, pri močovke je potrebný objem na trojmesačnú produkciu. Pri prevádzkovaných zásobníkoch nie je prípustný prítok povrchových vôd.

Ak sú hospodárske zvieratá chované na pasienku prevažnú časť roka, kapacita zásobníkov na kvapalné hospodárske hnojivá musí pokryť minimálne obdobie zákazu aplikácie na poľnohospodársku pôdu a dobu ustajnenia zvierat v maštali.

Ustajnenie na hlbokéj podstielke nevyžaduje skladovacie priestory, ak je preukázané, že hospodárske hnojivo bolo využité tak, aby nebolo poškodené životné prostredie.

Kapacita skladovacích priestorov na maštal'ný hnoj a kapacita nádrží na kvapalné hospodárske hnojivá musia **podľa odseku 1 §4 vyhlášky MPSR č. 199/2008** presahovať objem produkcie hospodárskych hnojív v čase, keď je ich aplikácia zakázaná, pričom v podmienkach s nízkym a stredným stupňom obmedzenia aplikácie dusíka má skladovacia kapacita hnojovice postačovať na štyri mesiace a močovky na tri mesiace. Pri vysokom stupni

obmedzenia, ak podiel poľnohospodárskej pôdy presahuje polovicu výmery farmy, sa skladovacia kapacita predlžuje o jeden mesiac.

Skladovacie priestory, hnojiská tuhých hospodárskych hnojív musia byť nepriepustné a vybavené zásobníkmi na hnojovku, ktorých kapacita sa vypočíta podľa prílohy č. 2. zákona. Skladovacie nádrže kvapalných hospodárskych hnojív musia byť vybavené bezpečnostným mechanizmom proti preplneniu a musia byť zabezpečené proti prítoku povrchových vôd alebo prítoku z iných zdrojov.

Z maštali a výbehov hospodárskych zvierat a zo skladov hnojív a hospodárskych hnojív sa do ich okolia nesmú rozptyľovať ani vytekať žiadne škodlivé látky.

Tuhé hospodárske hnojivá a kompost možno voľne skladovať na poľnohospodárskej pôde, ak nehrozí znečistenie povrchových vôd alebo podzemných vôd, najviac deväť mesiacov od prvej navážky hnoja, ktorá musí byť evidovaná v evidencii hnojív. Ďalšie skladovanie na tom istom mieste je možné až po štyroch rokoch trvalého využívania. Skládka tuhého hospodárskeho hnojiva musí byť priebežne ošetrovaná a musí byť oboraná hlbokou brázdou.

Voľne skladovať tuhé hospodárske hnojivá je zakázané na poľnohospodárskej pôde

- s vysokým stupňom obmedzenia aplikácie hnojív s obsahom dusíka,
- trvalo zamokrenej,
- s vysokou hladinou podzemnej vody nad 0,6 m, a to aj dočasne,
- na svahu so sklonom nad 3°,
- v inundačnom území vodného toku,
- na území v okolí odkrytých podzemných vôd určenom orgánom štátnej vodnej správy.

Podmienka:

Dodržiavať podmienku umiestnenia dočasnej voľnej skládky na poľnohospodárskej pôde so svahovitou do 3° s vylúčením produkčných blokov s vysokým stupňom obmedzenia.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ môže voľne skladovať tuhé hospodárske hnojivá a kompost na poľnohospodárskej pôde, ak nehrozí znečistenie povrchových vôd alebo podzemných vôd, najviac deväť mesiacov od prvej navážky hnoja, ktorá musí byť evidovaná v predpísanej evidencii hnojív. Ďalšie skladovanie na tom istom mieste je možné až po štyroch rokoch trvalého využívania. Skládka hnojiva musí byť priebežne ošetrovaná a musí byť oboraná hlbokou brázdou.

Žiadateľ nesmie voľne skladovať hnojivá na poľnohospodárskej pôde

- s vysokým stupňom obmedzenia aplikácie hnojív s obsahom dusíka,
- trvalo zamokrenej,
- s vysokou hladinou podzemnej vody nad 0,6 m, a to aj dočasne,
- na svahu so sklonom nad 3°,
- v inundačnom území vodného toku,
- na území v okolí odkrytých podzemných vôd stanovenom orgánom štátnej vodnej správy.

Podmienka:

Dodržiavať maximálne 9 mesačnú skladovaciu lehotu maštalného hnoja na voľnej skládke od prvej navážky.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ môže tuhé hospodárske hnojivá a kompost voľne skladovať na poľnohospodárskej pôde, ak nehrozí znečistenie povrchových vôd alebo podzemných vôd, najviac deväť mesiacov od prvej navážky hnoja, ktorá musí byť evidovaná v predpísanej evidencii hnojív. Ďalšie skladovanie na tom istom mieste je možné až po štyroch rokoch trvalého využívania. Skládka hnojiva musí byť priebežne ošetrovaná a musí byť oboraná hlbokou brázdou.

Podmienka:

Dodržiavať odstup v nárazníkových zónach 10 m od brehovej čiary vodného toku alebo od zátopovej čiary vodnej nádrže a hranice ochranného pásma I. stupňa zdroja podzemnej vody.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ musí dodržiavať odstup pri aplikácii hnojív v nárazníkových zónach 10 m od brehovej čiary vodného toku alebo od zátopovej čiary vodnej nádrže a hranice ochranného pásma I. stupňa zdroja podzemnej vody. Vzdialenosť sa ráta od tzv. brehovej čiary, ktorá je od kolmice brehu na povrch vody, to znamená, že ak je okolo vodného toku alebo zdroja vytvorený 10 m pás (resp. väčšie územie) krovín, trávy, inundačné územie, ktoré obhospodarujú vodohospodári, žiadateľ už nemusí dodržať ďalších 10 m bez používania hnojív (podobne i prípravkov na ochranu rastlín).

Podmienka:

Viesť presnú prvotnú evidenciu o striedaní plodín, agrotechnike a hnojení pozemkov

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ je povinný viesť trvalú evidenciu o príjme a o použití hnojív, čistiarenských kalov, dnových sedimentov a ďalších látok organického pôvodu (ďalej len „sekundárne zdroje živín“) do poľnohospodárskej pôdy alebo lesných pozemkov.

Žiadateľ vedie evidenciu o množstve, druhu a čase použitia hnojív, sekundárnych zdrojov živín podľa rozlohy pozemkov, pestovaných plodín, výšky dosiahnutých úrod a roku aplikácie. Na lesnej pôde sa evidencia vedie podľa lesných škôlok, porastov určených na produkciu semena, energetických porastov, plantáží vianočných stromčekov. Uchováva sa najmenej 10 rokov.

Žiadateľ je povinný z podkladov evidencie o použití hnojív, sekundárnych zdrojov živín a dosiahnutých úrodách podľa pozemkov a plodín každoročne spracovávať bilanciáciu pôdnej organickej hmoty a bilanciáciu živín. Na požiadanie kontrolného ústavu sú povinní bezodkladne predložiť dokumentáciu na preverenie.

Vedenie a uchovávanie evidencie musí byť od doby, keď žiadateľ dostal z PPA podporu (rok 2004). Ak je veľký pôdny blok využívaný 2 – 3 plodinami, je potrebné viesť evidenciu na každú plodinu zvlášť. Povinnosť spracovania bilancie živín a humusu pre poľné plodiny pestované na ornej pôde (ako súčasť knihy honov) je od 1.1.2006.

Podmienka:

Podnik je povinný vypracovať a dodržiavať program používania hnojív s obsahom dusíka.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ má povinnosť vypracovať plán hnojenia v zmysle v § 6 ods. 9 vyhlášky č. 199/2008 Z.z. Program používania hnojív s obsahom dusíka sa spracúva ako súčasť plánu hnojenia každoročne do 15.februára kalendárneho roka.

Plán hnojenia musí obsahovať:

Grafickú časť sa spracúva na podklade ortofotomáp s vyznačenými produkčnými blokmi a dielmi, na ktorých sa vyznačia:

- hranice jednotlivých pozemkov (rozdelené hony), ich výmera, pri TTP aj intenzita zaťaženia hospodárskymi zvieratami (VDJ) na hektár, svahovitosť označená šípkou s číselným udaním sklonu v stupňoch, vodné plochy, vodné zdroje a iné.
- na mape sa určia plochy na ktorých je vylúčené / zakázané hnojenie (aplikácia kalov a odpadov) podľa stanovených obmedzení

Textová časť:

- identifikačné údaje subjektu, celková výmera pôdy, z toho orná pôda, trvalé trávne porasty, trvalé kultúry, lokalizácia území zvláštnej ochrany
- stavy chovov hosp. zvierat prepočítané na VDJ, spôsoby ustajnenia, pasenia a košarovania,
- z bilancie ročnej produkcie hospodárskych hnojív sa vypočíta produkcia N, ktorá sa zosúladí so stanoveným obmedzením 170 kg N na hektár v hospodárskom roku, určiť využitie prípadných bilančných prebytkov dusíka hospodárskych hnojív
- z bilancie dusíka z chovov zvierat možno odpočítať 30 % strát v chovoch s podstielkou a 10 % bez podstielky,
- bilancia skladovacích kapacít,
- evidenčné podklady o nákupe hnojív

Obsah živín v hospodárskych hnojivách, upravenom kale a organických a organicko-minerálnych hnojivách v kg . t⁻¹

Hnojivo	Obsah živín v kg . t ⁻¹ hospodárskeho hnojiva, upraveného kalu a organického a organicko - minerálneho hnojiva		
	<i>dusík (N)</i>	<i>fosfor (P)</i>	<i>draslík (K)</i>
Maštalný hnoj	4,2	1,1	5,0
Hnojovica hov. dobytky	3,0	0,7	4,2
Hnojovica ošípaných	5,0	1,3	1,9
Ovčí hnoj	7,6	3,0	7,0
Konský trus	5,8	2,8	5,0
Hydinový trus	10,0	2,4	4,2
Močovka a hnojovka	2,5	0,0	3,7
Upravený kal	6,0	3,5	0,7
Kompost (organické a organicko minerálne hnojivá)	7,0	1,7	2,1
Vyfermentované zvyšky z výroby biopalív	Podľa výsledkov analýz aplikovaného produktu		

Podmienka:

Rešpektovať zákaz hnojenia v termíne od 15.11. do 15.2. a pri skorom jarnom prihnojovaní ozimín v termíne od 1.2. v dávke do 60 kg dusíka/ha s dodržiavaním pôdných a klimatických obmedzení.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ v zraniteľných oblastiach nesmie aplikovať anorganické dusíkaté hnojivá a kvapalné hospodárske hnojivá s obsahom dusíka v období od 15. novembra do 15. februára kalendárneho roka, pričom skoré jarné prihnojenie ozimných plodín v dávke do 60 kg N.ha⁻¹ je povolené od 1. februára, ak nie sú obmedzujúce pôdne a klimatické podmienky, a to zamokrené alebo dočasne zamokrené pôdy súvislou vrstvou vody, poľnohospodárske pôdy zamrznuté do hĺbky 8 cm a viac alebo na pôdy pokryté vrstvou snehu nad 5 cm bez ohľadu na kalendárne obmedzenia.

Zákaz je ustanovený aj v § 10 ods.4 zákona č. 136/2000 Z.z. o hnojivách v znení jeho zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 555/2004 Z.z. a zákonom č. 202/2008 Z.z. V zraniteľných oblastiach je zakázané aplikovať anorganické dusíkaté hnojivá a kvapalné hospodárske hnojivá v období od 15. novembra do 15. februára kalendárneho roka, pričom skoré jarné prihnojenie ozimných plodín dusíkom v dávke do 60 kg.ha⁻¹ je povolené od 1. februára, ak nie sú obmedzujúce pôdne a klimatické podmienky, a to zamokrené pôdy alebo dočasne zamokrené pôdy súvislou vrstvou vody, poľnohospodárske pôdy zamrznuté do hĺbky 8 cm a viac alebo pôdy pokryté vrstvou snehu nad 5 cm, a to bez ohľadu na kalendárne obmedzenia.

Zákaz je ustanovený v § 2 ods.2 vyhlášky 199/2008, ktorou sa ustanovuje Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach.

Podmienka:

Dodržiavať požiadavku neaplikovania hnojív s obsahom dusíka na pôdu: zamrznutú (viac ako 8 cm do hĺbky), zasneženú (vyššia vrstva snehu ako 5 cm) resp. zamokrenú súvislou vrstvou vody.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ má zakázané v zraniteľných oblastiach aplikovať anorganické dusíkaté hnojivá a kvapalné hospodárske hnojivá v období od 15. novembra do 15. februára kalendárneho roka, pričom skoré jarné prihnojenie ozimných plodín dusíkom v dávke do 60 kg.ha⁻¹ je povolené od 1. februára, ak nie sú obmedzujúce pôdne a klimatické podmienky, a to zamokrené pôdy alebo dočasne zamokrené pôdy súvislou vrstvou vody, poľnohospodárske pôdy zamrznuté do hĺbky 8 cm a viac alebo pôdy pokryté vrstvou snehu nad 5 cm, a to bez ohľadu na kalendárne obmedzenia.

Zákaz hnojenia je uvedený v § 10 ods. 3 zákona 136/2000 a vyhlášky 199/2008 v §3 ods. 2.

Podmienka:

Dodržiavať požiadavku aplikácie maximálne povolenej dávky 170 kg/ha/rok celkového dusíka z hospodárskych hnojív.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ nesmie v zmysle § 6 ods. 2 vyhlášky č. 199/2008 Z.z., hnojeím hospodárskymi hnojivami v podniku prevýšiť dávku celkového dusíka $170 \text{ kg} \cdot \text{ha}^{-1}$ poľnohospodárskej pôdy za rok v zraniteľnej oblasti. Ide približne o dávku 40 t maštalného hnoja, 56 t hnojovice hovädzieho dobytku, resp. $36 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1}$ hnojovice ošípaných. Obsahy živín v kg/t hospodárskych hnojív sú uvedené v tabuľkovej prílohe k vyhláške č. 199/2008 Z.z.

Priemerné množstvo dusíka aplikovaného vo forme maštalného hnoja a iných hospodárskych hnojív nesmie v podniku prevýšiť $170 \text{ kg N} \cdot \text{ha}^{-1}$ poľnohospodárskej pôdy za rok v zraniteľnej oblasti. Exkrementy zvierat na pasienku sa započítavajú do tohto limitu. Do limitu sa nezapočítava dusík pozberových zvyškov rastlín alebo vedľajších produktov plodín, ak boli zaorané do poľnohospodárskej pôdy.

Oblasť „Ochrana biotopov, voľne žijúcich vtákov a voľne žijúcich rastlín“

Podmienka:

Zabezpečovať dodržiavanie zákazu odstraňovania prírodných elementov.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Za prírodný element sa považuje významný krajinný prvok, biotop (mokrad') a drevinu rastúcu mimo lesa, alej a živý plot.

Za dodržiavanie zákazu odstraňovania prírodných elementov sa považuje, ak žiadateľ dodržiava zákaz odstraňovania prírodných elementov alebo dodržiava podmienky určené rozhodnutím orgánu ochrany prírody.

Nie je možné odstraňovať mokrade, jednotlivé stromy alebo líniovú výsadbu stromov a krovín (alej, brehový porast, živý plot, remízka a pod.).

Uvedené činnosti sa nebudú považovať za porušenie požiadavky v prípade ak žiadateľ predloží oznámenie polícii, alebo príslušnému orgánu štátnej správy, alebo sa preukáže povolením alebo rozhodnutím príslušného orgánu štátnej správy.

Podmienka:

Zabezpečovať dodržiavanie zákazu zasahovať do biotopu Európskeho významu, ktorým je možné biotop poškodiť alebo zničiť.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ nesmie v biotopoch európskeho významu vypaľovať porast, vykonávať žiadne rekultivácie alebo meliorácie. Žiadateľ nesmie biotopy európskeho významu poškodzovať navážkami anorganického, alebo organického materiálu. Nesmie vykonávať také činnosti, ktorými môže dôjsť k znehodnoteniu resp. zničeniu biotopov v ÚEV. Ide napr. o poškodenie biotopu rozorávaním, dosievaním porastu, skládkovaním a pod. Uvedené činnosti sa nebudú považovať za porušenie požiadavky v prípade ak žiadateľ predloží oznámenie polícii, alebo príslušnému orgánu štátnej správy, alebo sa preukáže povolením alebo rozhodnutím príslušného orgánu štátnej správy.

Oblasť „Identifikácia a registrácia hospodárskych zvierat“

Podmienka:

Zaznamenať všetky údaje v registri chovu ošípaných podľa vyhlášky MP SR č. 407/2007 Z. z..

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastníkom, držiteľom ošípaných je povinný viesť predpísanú evidenciu v registri chovu ošípaných v zmysle platnej legislatívy, zo zákona č.39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a súvisiacej legislatívy, nariadenia vlády SR č. 305/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov. Ak chovateľ chová 2 a viac kusov ošípaných (rozhodnutie Komisie (ES) č. 80/2006) musí byť chovateľ zaregistrovaný pred začatím chovu a pred prvým premiestnením v Centrálnnej evidencii hospodárskych zvierat (ďalej len „CEHZ“) Účelové plemenárske zariadenie (ďalej len „ÚPZ“) Žilina, ktoré mu prideli registračné číslo chovu.

Podmienka:

Dodržiavať povinnosť vedenia registra chovu ošípaných.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastníkom, držiteľom ošípaných, je povinný viesť register chovu ošípaných podľa platnej legislatívy nariadenia vlády SR č. 305/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov - podrobnosti stanovuje príloha č. 7 vyhlášky MP SR č. 407/2007 Z. z..

Podmienka:

Zaznamenávať všetky údaje v registri chovu ošípaných

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastníkom, držiteľom ošípaných je povinný viesť predpísanú evidenciu ošípaných v zmysle platnej legislatívy, nariadenia vlády SR 305/2003 Z. z. v zn.n.p. – podrobnosti stanovuje vyhláška MP SR č. 407/2007 Z. z.

Podmienka:

Dodržiavať zásadu označenia ošípanej v čo najskoršom čase po narodení, najneskôr však pred presunom z hospodárstva, jednou ušnou značkou resp. tetovaním alebo po zistení straty resp. nečitateľnosti ušnej značky.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastníkom, držiteľom zvierat je povinný identifikovať a označiť ošípané v zmysle platnej legislatívy nariadenia vlády SR č. 305/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov a vyhlášky MP SR č.407/2007 Z. z.

Podmienka:

Dodržiavať povinnosť hlásenia každej zmeny v chove ošípaných do Centrálnnej evidencie hospodárskych zvierat (CEHZ) do desiateho dňa nasledujúceho mesiaca.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný hlásiť každú zmenu narodenie, úhyn, presun zvierat z podniku do podniku v chove ošípaných v zmysle platnej legislatívy (podľa § 9 vyhlášky MP SR č.407/2007 Z. z.).

Podmienka:

Dodržiavať povinnosť archivácie registra chovu ošípaných po dobu najmenej 3 rokov.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ je povinný archivovať register chovu ošípaných v zmysle § 4 ods. 3 nariadenia vlády SR č. 305/2003 Z. z. o identifikácii a registrácii zvierat v znení neskorších predpisov.

Oblasť „Identifikácia a registrácia hovädzieho dobytká“

Podmienka:

Dodržiavať povinnosť vedenia individuálneho registra hovädzieho dobytká.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný viesť individuálny register hovädzieho dobytká (HD) na základe zákona č.39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, podrobnosti určuje vyhláška MP SR č.372/2007 Z. z.. Register chovu má mať formát v zmysle platnej legislatívy vyhláška MP SR č.372/2007 Z. z..

Podmienka:

Zaznamenávať všetky údaje v individuálnom registri chovu HD podľa platnej legislatívy

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný zaznamenávať všetky údaje v individuálnom registri HD na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, podrobnosti určuje vyhláška MP SR č.372/2007 Z. z..

Podmienka:

Dodržiavať zásadu označovania hovädzieho dobytká dvomi originálnymi plastovými ušnými značkami do 72 hodín po narodení alebo do 20 dní po vykonanej kontrole pri dovoze z tretej krajiny, ale najneskôr pred premiestňovaním do ďalšieho chovu alebo po zistení straty alebo nečitateľnosti ušnej značky.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný zabezpečiť identifikáciu a označenie HD na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č.1760/2000 (článok 4), podrobnosti určuje vyhláška MP SR č.372/2007 Z. z..

Podmienka:

Dodržiavať povinnosť hlásenia každej zmeny v chove HD do Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat do 7 dní odo dňa zmeny.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastníkom, držiteľom zvierat je povinný viesť predpísanú evidenciu HD a hlásiť príslušnému orgánu všetky zmeny, narodenie, úhyn a pohyby do podniku a z podniku na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, podrobnosti určuje vyhláška MP SR č.372/2007 Z. z.

Podmienka:

Dodržiavať povinnosť sprevádzania zvierat jeho pasom pri presunoch (či už v rámci členskej krajiny, EÚ resp. tretích krajín).

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastníkom, držiteľom zvierat je povinný viesť predpísanú evidenciu HD na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a musí zaistiť, aby pas sprevádzal zviera v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.1760/2000 (článok 7) , podrobnosti určuje vyhláška MP SR č.372/2007 Z. z..

Podmienka:

Dodržiavať povinnosť archivácie individuálneho registra HD po dobu najmenej 3 rokov.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastníkom, držiteľom zvierat je povinný archivovať individuálny register HD po dobu najmenej 3 rokov na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č.1760/2000.

Oblasť „Identifikácia a registrácia oviec a kôz“

Podmienka:

Dodržiavať povinnosť vedenia individuálneho registra oviec a kôz.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastníkom, držiteľom zvierat je povinný viesť individuálny register oviec, kôz na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, podrobnosti stanovuje vyhláška MP SR č.371/2007 Z. z. v súvislosti s platnou legislatívou (§ 9 vyhlášky MP SR č.371/2007 Z. z.).

Žiadateľ môže viesť register manuálne alebo v elektronickej forme. Formát musí byť v zmysle platnej legislatívy.

Podmienka:

Zaznamenávať všetky údaje v individuálnom registri chovu oviec a kôz.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný viesť predpísanú evidenciu oviec a kôz na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, podrobnosti stanovuje vyhláška MP SR č.371/2007 Z. z.. Register musí byť vyplňovaný podľa požiadaviek platnej legislatívy a musia byť v ňom zaznamenávané všetky potrebné údaje.

Podmienka:

Dodržiavať zásadu označovania oviec a kôz v priebehu 6 mesiacov po narodení, pred presunom resp. v priebehu do 14 dní po dovoze z tretej krajiny – po skončení izolácie (evidencia v rámci EÚ je rovnocenná) dvoma ušnými značkami resp. iným spôsobom ako ušnými značkami podľa príslušnej legislatívy alebo po zistení straty resp. nečitateľnosti ušnej značky.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný zabezpečiť identifikáciu oviec a kôz na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Rady (ES) č.21/2004 (článok 4), podrobnosti stanovuje vyhláška MP SR č.371/2007 Z. z..

Podmienka:

Dodržiavať povinnosť hlásenia každej zmeny v chove oviec a kôz do Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat do 7 dní odo dňa zmeny.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný hlásiť každú zmenu v chove oviec a kôz ako je narodenie, úhyn, presun zvierat na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Rady (ES) č.21/2004 (článok 8), podrobnosti stanovuje vyhláška MP SR č.371/2007 Z. z..

Podmienka:

Dodržiavať povinnosť archivácie individuálneho registra oviec a kôz po dobu najmenej 3 rokov.

Požiadavky kladené na žiadateľa:

Žiadateľ, ktorý je vlastník, držiteľ zvierat je povinný viesť predpísanú evidenciu oviec a kôz na základe zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenia Rady (ES) č.21/2004 (článok 5), podrobnosti stanovuje vyhláška MP SR č.371/2007 Z. z. v zmysle platnej legislatívy. Žiadateľ je povinný viesť archiváciu individuálneho registra oviec a kôz po dobu najmenej 3 rokov. Archivácia registra chovu ošípaných je predpísaná v článku č. 5 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 21/2004 o identifikácii a registrácii zvierat v znení neskorších predpisov.

Čl. 2
Účinnosť

Tento metodický pokyn nadobúda účinnosť od 12. mája 2009.

Ing. Marek Kodada
generálny riaditeľ
sekcia poľnohospodárstva a rozvoja vidieka
Ministerstvo pôdohospodárstva SR